

Boltok, kocsmák és műhelyek

Kacsúr Jánosné (60) visszaemlékezése:

A falu közepén (ma az ó falut értjük alatta) működött két fűszerbolt. Ezeket zsidók üzemeltették. Majd a két egykori ÁFÉSZ boltnak üzemelt szintén két elődje. A háború után kenyeret csak jegyre adtak, hús pedig csak akkor volt, ha az emberek disznót vágtak. Az előbb említett boltokban szinte mindent meg lehetett kapni a háború előtt. Gomb, petróleum és cukor is volt.

Palkó Bertalan (70) visszaemlékezése:

Az Ongán lakó zsidó származású embereknek voltak boltjaik. De kocsmát, vágóhidat és pálinkafőzőt is üzemeltettek. Ezekben a zsidó üzletekben sokkal több mindent meg lehetett kapni, mint a piacon. Soha nem vettek fel viszont idegen, családon kívüli eladókat. Mindig a család valamelyik tagja volt a boltban kiszolgálni. Piacozni is volt lehetőség. Környékünkön Miskolcon, Gesztelyben Szikszón és Ónodon tartottak nagyobb piacokat és vásárokat. Ezeken mindent be lehetett szerezni. Élelmiszert, zöldséget, élő állatot, ruhaneműket is.

Id. Urszin János (79) visszaemlékezése:

Ongán 3 kocsmá volt, ebből kettő magán kézben, egy pedig szövetkezeti.

- Hangya Szövetkezet
- Holberger élelmiszer bolt és kocsmá. Külön épületben, a mai Rákóczi út jobb oldalán.
- Schmit fűszerbolt és kocsmá. Egy épületben, a mai Rákóczi út bal oldalán.

A férfiak számára a régi időkben, nem volt negatív megbélyegzés, ha betértek a kocsmába. Ez nem jelentette azt, hogy részegesek. Kártyáztak, beszélgettek és közben persze iszogattak is. A nők viszont nem mentek be a kocsmába, mert akkor könnyen pletyka tárgyává válhattak. Ha a faluban valamilyen ünnepség volt, akkor gyakran megteltek a kocsmák, és ilyenkor előfordult, hogy valaki kötekedni kezdett és verekedés tört ki.

Az egyik ilyen emlékezetes alkalom 1935-ben a Hangya szövetkezeti kocsmában Rajzos Lajos leszúrta Fekete Mihályt. A faluban nagy vihart kavart az eset. A csendőröknek kellett közbelépnie a Rajzos család védelmében.

Az egész falu részt vett a temetésen. Az áldozat fejfáján ez olvasható: „Gyilkos kéz oltotta ki életét.”

Bali Margit (73) visszaemlékezése:

Boltokból kettőre emlékszem. Az egyik a Hangya szövetkezet boltja volt, a másik egy benti maszek. A boltokban mindent meg lehetett kapni. Italt és fűszert kimérésre, de ruhának való anyagot is árultak az üzletekben.

A kovácsműhely

Palkó Bertalan (70) visszaemlékezése

Volt két kovácsműhely is. Mind a kettő magánháznál. Az egyik kovácsot Papp Sándornak hívták. A műhelye a református templom közelében volt. Emlékszem állt előtte egy hatalmas eperfa, és volt alatta egy kis kacsaúszató is. Egyik műhelyben sem voltak alkalmazottak, vagy bér munkások. Az ongiaiak ennél a két mesternél patkoltatták a lovaikat. Volt egy kerékgyártó műhely is, de ott sem voltak alkalmazottak. Egy kádár mester is volt Ongán, ő is egyedül dolgozott. Csak nála lehetett Ongán kádat és hordót venni.